

El PP balear imposa que en els programes d'IB3 s'usi l'article salat en compte del literari, com a part de l'estratègia política de "lo nostro".

El Bauzà més salat

Bauzà, tal com aquest setmanari ja va avançar, està rectificant el seu arrelament amb el Círculo Balear per passar a assumir el neogonellisme que defensa la Fundació Jaume III. Les dues entitats són com les cares d'una mateixa moneda: l'anticatalanisme. Però responen a estratègies polítiques diferents. Ara el PP roda cap a posicions que no generin rebuig entre les files pròpies, les més regionalistes que resideixen a les agrupacions del partit en pobles de més tradició agrícola, i alhora s'allunya del Círculo, el qual té clares connexions amb Vox, el partit d'ultradreta que vol restar vots als conservadors.

El salat. En el plenari del 22 d'abril la piconadora parlamentària dretana imposà el canvi legal que permet des de l'1 de maig que en els programes d'IB3 de producció pròpia, també els informatius, s'empli l'article salat en comptes del literari. L'argumentació usada pels dirigents del PP és que així "es respecta la forma de parlar dels nostres pares i padrins". Talment ho va dir el president José Ramón Bauzà. La portaveu del Govern, Núria Riera, insistí en la mateixa idea, assegurant a més que "és coherent" que s'imposi l'article salat perquè "és part de les modalitats insulars, de les nostres paraules i expressions tradicionals".

Fins ara IB3 feia servir el llibre d'estil aprovat el 2006 –quan governava també amb majoria absoluta el PP, amb Jaume Matas a la presidència– en el qual s'especificava que el registre idiomàtic que s'havia d'usar en els informatius i documentals era el formal i que per tant calia emprar sempre l'article literari, i deixar el salat per a situacions que es poguessin produir a d'altres programes –d'entreteniment, tertúlies...– i que permetessin l'ús d'un registre més informal. Al PP de Bauzà

no li agrada això, però. Seguint el que invoca la Fundació Jaume III, assegura que cal convertir les formes dialectals de cada illa, així com el registre informal, en un nou estàndard d'ús formal en tota circumstància i àmbit. Començant per IB3.

Quan es va anunciar la muda legal referida, la polèmica a les Illes va ser considerable. I la ridiculització del vice-president del Govern, Antonio Gómez, que és qui avançà la *revolució salada*, fou quasi general. Però al PP poc li importaren les reaccions crítiques. A desgrat de tanta befa, imposà el que volia. I és que en els últims mesos en diverses ocasions els dirigents conservadors, com el mateix president Bauzà, el vice-president Gómez i la portaveu parlamentària Mabel Cabrer, entre d'altres, s'han manifestat a favor d'aquesta mena de neogonellisme que, sense negar expressament, la unitat del

El president del Govern balear ha assumit les tesis gonellistes de la Fundació Jaume III com a part de la recuperació de l'estratègia política de "lo nostro".

català, la vol trencar de fet a partir de la creació de la nova llengua estàndard. Segons va dir Gómez al Parlament, l'ús del salat és una manera de "dignificar" l'idioma propi a IB3. Això sí: com sempre, ho digué en castellà.

A efectes pràctics, la nova dèria lingüística del PP, en paraules del president de l'Obra Cultural Balear, Jaume Mateu, "no és més que una nova tàctica per intentar arraconar la llengua pròpia de les Illes, el català". Ho és, però també forma part d'una nova orientació política amb vista a les eleccions autonòmiques de l'any vinent.

"Lo nostro". En efecte, tal com EL TEMPS ha informat en diverses ocasions, Bauzà ha ordenat un gir en l'estratègia per preparar els comicis de maig de 2015. Per una banda, ha intentat un pacte –i pareix que l'ha aconseguit– amb les patronals de l'ensenyament privat respecte a l'aplicació del TIL –que a la pràctica posa fi al català com a llengua vehicular a l'educació– per acotar així la rebel·lió dels docents del sector públic. Per l'altra banda, el president visita agrupacions locals del PP de pobles per tranquil·litzar la militància, venent la idea que són els professors i mestres "radicals" de l'Assemblea de Docents i dels sindicats els que no volen l'acord amb el Govern i que s'oposen al TIL per "raons polítiques". Aquest discurs del president és la consigna oficial que, llavors, propaguen a totes hores la consellera d'Educació, Joana Maria Camps, i la portaveu per a assumptes d'ensenyament del PP, la diputada Aina Maria Aguiló. En tercer lloc, Bauzà, tot el seu Govern i la cúpula del partit conservador no desaprofitegen cap oportunitat per reivindicar que "el PP d'avui és el mateix de sempre, el que defensa 'lo nostro'".

Aquest concepte a Mallorca s'identifica amb els anys de Gabriel Cañellas al cap del Govern (1983-1995). Sempre parlava de "lo nostro" com de quelcom que no definia exactament però que tothom entenia. En síntesi, es tractava d'una mena de regionalisme polític suau, que en absolut posava en qüestió

Entre la reivindicació de les arrels pròpies “no catalanistes” Bauzà ha imposat l’ús de l’article salat en compte del literari a IB3.

—més aviat, tot el contrari— l’espanyolitat balear, de tall folklòric i que tenia en els balls regionals i la gastronomia tradicional —dinars d’arròs brut i porcella, la sobrassada i l’ensaimada— les seves icones característiques.

Doncs bé, el passat mes de febrer en un dinar de matances —de frit, un altre plat essencial de la cuina popular— per als militants del PP del poble Campos, Bauzà va fer que l’escenari fos decorat només amb una escala típica de la pagesia mallorquina —de fusta, de forma triangular— completament farcida de sobrassades penjades dels escalons. Tot un símbol d’allò que des d’aleshores no ha parat de repetir: que defensa “lo nostro”. La imposició de l’article salat a IB3 és part de la mateixa estratègia. Es tracta de fer veure a les seves bases, especialment de la part forana de Mallorca —el petits i mitjans municipis d’interior, de tradició agrícola— que reivindica tant les arrels mallorquines com qualsevol altre, fins la llengua pròpia, però que rebutja “imposicions catalanistes” ja que, segons va dir el president al Parlament, vol que els nostres “fills i néts parlin com els nos-

tres pares i padrins”, o sigui, el català “propi de cada una de les Illes però no el català de Catalunya”.

Aquest discurs s’arrengera a la perfecció amb el que defensa la Fundació Jaume III. L’entitat va ser fundada el passat novembre, a Palma. Entre d’altres, formen la seva directiva Joan Font, ex-diputat balear del PP, i Josep Zaforteza, ex-magistrat i ex-president del consell d’administració del *Diario de Mallorca* quan l’any 1972 aquest rotatiu va publicar una llarga polèmica de cartes al director entre els que negaven que el mallorquí i el català fossin el mateix idioma i els que en defensaven la unitat. La disputa va ser recollida en un llibre editat per Francesc de Borja Moll titulat *La polèmica d’en Pep Gonella*. D’aquí el nom de gonellisme amb el qual es coneix de llavors ençà el moviment que oposa el mallorquí al català, que és justament el que la dita Fundació fa. Al seu entendre cal “dignificar sa llengua des nostres pares i padrins per acabar amb s’estandardització imposada pes catalanisme”, i així ho ha escrit Font en el diari *El Mundo-El Día*

de Baleares, que és el mitjà abanderat de l’anticatalanisme local.

Bauzà s’ha sumat amb entusiasme a les tesis de la Fundació. De fet, ha rebut els seus directius, ha fet editar a l’Institut d’Estudis Baleàrics —organisme públic cultural que depèn del Govern— un llibre amb els modismes balears que es poden fer servir en lloc de les formes estàndards i ha assumit les tesis de l’ús del salat com a registre formal que ara ha imposat a IB3. Tot plegat ha merescut les mamballetes més apassionades de l’entitat neogonellista.

D’aquesta manera el president s’allunya del Círculo Balear, al qual tant s’havia acostat durant l’últim any. No és estrany: el grup castellanista fa costat ara clarament a Vox, el partit d’ultradreta que lidera a Balears l’esposa del president del Círculo i que vol restar vots al PP. Per tant, Bauzà necessitava un nou camí per al seu anticatalanisme, el que justament la Fundació Jaume III li ha obert i que s’avé a la perfecció amb la nova estratègia de recuperar allò de “lo nostro”.

Miquel Payeras